

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์เนื้อดิน และอินทรีย์วัตถุในดิน

จากการนำตัวอย่างดินที่ทำการทดลองไปวิเคราะห์หาเนื้อดิน และอินทรีย์วัตถุในดิน พบว่า ลักษณะของตัวอย่างดินที่ใช้เป็นดินทราย ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4-1 ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างดิน

พารามิเตอร์	ค่าที่ตรวจวัดได้ (เปอร์เซ็นต์)
ดินเหนียว	4.52
ดินร่วน	5.36
ดินทราย	90.12
อินทรีย์วัตถุ	1.08

ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำเสียจากโรงงานผลิตสีย้อม

จากการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำเสียจากโรงงานผลิตสีย้อม โดยทำการวิเคราะห์คุณภาพน้ำตามพารามิเตอร์ต่าง ๆ ได้แก่ ค่าความขุ่นสี ค่าความเป็นกรด-ด่าง ปริมาณซีไอดี ปริมาณของแข็งแขวนลอย ปริมาณของแข็งละลายน้ำ และปริมาณไซเคียมคลอไรด์ ดังตารางที่ 4-2

ตารางที่ 4-2 คุณภาพน้ำเสียจากโรงงานผลิตสีย้อม

พารามิเตอร์	ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ	
	ค่าที่วัดได้	ค่ามาตรฐาน
ความเข้มข้น (0-10) ^a	0	-
ความเป็นกรด-ด่าง	8.47	4.5-9 ^b
ซีไอดี (มิลลิกรัมต่อลิตร)	1,482.67	<120 ^b
ของแข็งแขวนลอย (มิลลิกรัมต่อลิตร)	266.67	<50 ^b
ของแข็งละลายน้ำ (มิลลิกรัมต่อลิตร)	16,557.22	<3,000 ^b
โซเดียมคลอไรด์ (มิลลิกรัมต่อลิตร)	20,212.50	-

หมายเหตุ a กำหนดให้ค่าระดับความเข้มข้นมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 10 โดยให้ค่าระดับความเข้มข้นเท่ากับ 0 เป็นระดับความเข้มข้นเริ่มต้น และที่ระดับความเข้มข้นเท่ากับ 10 เป็นระดับความเข้มข้นสุดท้ายซึ่งไม่มีสีหลงเหลืออยู่

b ค่ามาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม

ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2539)

ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียโรงงานผลิตสีย้อมด้วยการกรอง

การศึกษาเปรียบเทียบการใช้ตัวกรองในการบำบัดน้ำเสียสามารถแบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ แบบที่ใช้ตัวกรองเพียงชั้นเดียว และแบบที่ใช้ตัวกรองหลายชั้นต่อกัน

1. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบำบัดน้ำเสียด้วยตัวกรองชั้นเดียว

จากการศึกษาประสิทธิภาพการกรองน้ำเสียโดยใช้ตัวกรองชั้นเดียว โดยได้ทำการศึกษาดัชนีกรอง 2 ชนิดคือ ดิน และถ่านกัมมันต์ ในการบำบัดน้ำเสียที่ระดับความเข้มข้นของน้ำเสียปริมาตร 1 ลิตร แตกต่างกัน 3 ระดับ คือ 50 เปอร์เซ็นต์ 70 เปอร์เซ็นต์ และ 100 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ โดยใช้ความเข้มข้น และเปอร์เซ็นต์การลดลงของซีไอดีเป็นตัวเปรียบเทียบ ดังแสดงในตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4-3 ผลการลดลงของความเข้มข้นและค่าซีไอดี โดยใช้ตัวกรองชั้นเดียวที่ระดับความเข้มข้นของน้ำเสียต่าง ๆ กัน

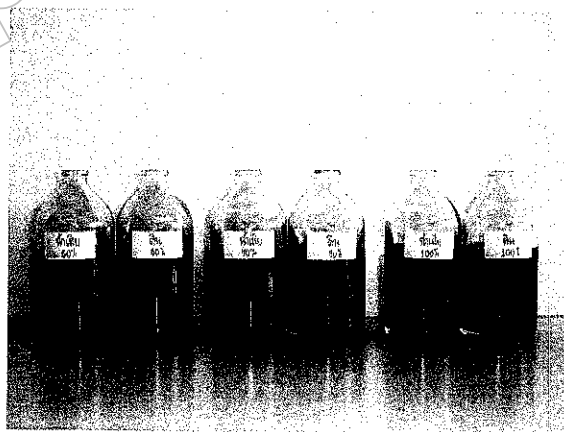
ชนิดของ ตัวกรอง	ความเข้มข้น ของน้ำเสีย ¹ (%)	ความเข้มข้น (0-10)	ซีไอดี (มิลลิกรัมต่อลิตร)	การลดลงของซีไอดี ² (%)
ดิน	50	3	258.22	65.17 ± 6.05 ^a
	70	3	416.34	58.70 ± 2.85 ^a
	100	1	617.11	58.38 ± 3.38 ^a
ถ่านกัมมันต์	50	10	104	85.97 ± 0.77 ^b
	70	10	136.67	86.44 ± 2.88 ^b
	100	10	185.11	87.51 ± 0.60 ^b

หมายเหตุ กำหนดให้ค่าระดับความเข้มข้นมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 10 โดยให้ค่าระดับความเข้มข้นเท่ากับ 0 เป็นระดับความเข้มข้นเริ่มต้น และที่ระดับความเข้มข้นเท่ากับ 10 เป็นระดับความเข้มข้นสุดท้ายซึ่งไม่มีสีหลงเหลืออยู่ในที่นี้ความเข้มข้นของน้ำเสียทุกความเข้มข้นมีค่าเท่ากับ 0

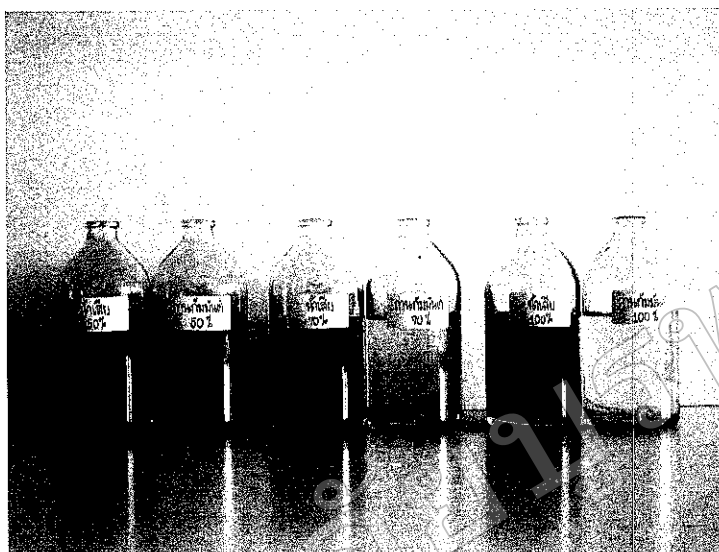
(1) ความเข้มข้นของน้ำเสีย 50 70 และ 100 เปอร์เซ็นต์ วัดค่าซีไอดีเฉลี่ยเท่ากับ 741.33 1,008 และ 1,482.67 มิลลิกรัมต่อลิตร ตามลำดับ

(2) แสดงผลเปอร์เซ็นต์การลดลงของซีไอดี ± ค่า SD

(a, b) ตัวอักษรที่แตกต่างกันแทนชุดกรองที่ทำให้การลดลงของค่าซีไอดีมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ภาพที่ 4-1 เปรียบเทียบความเข้มข้น เมื่อกรองผ่านดินที่ระดับความเข้มข้น 50 70 และ 100 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ

ภาพที่ 4-2 เปรียบเทียบความเข้มสี เมื่อกรองผ่านถ่านกัมมันต์ที่ระดับความเข้มข้น 50 70 และ 100 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ

จากภาพที่ 4-1, 4-2 และจากตารางที่ 4-3 พบว่า ถ่านกัมมันต์สามารถลดค่าซีไอดี และสีแตกต่างจากดินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยที่ระดับความเข้มข้นของน้ำเสีย 100 เปอร์เซ็นต์ พบว่า ถ่านกัมมันต์สามารถลดค่าซีไอดีได้มากกว่าดินถึง 29.13 เปอร์เซ็นต์ มากกว่าที่ระดับความเข้มข้นของน้ำเสีย 70 เปอร์เซ็นต์ และ 50 เปอร์เซ็นต์ เท่ากับ 27.74 เปอร์เซ็นต์ และ 20.8 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ถ่านกัมมันต์สามารถลดค่าซีไอดีที่ระดับความเข้มข้นของน้ำเสีย 100 เปอร์เซ็นต์ ได้ดีที่สุด ต่างจากดินที่สามารถลดค่าซีไอดีได้ดีที่สุดที่ระดับความเข้มข้นของน้ำเสีย 50 เปอร์เซ็นต์

2. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบำบัดน้ำเสียด้วยตัวกรองหลายชั้น

จากการศึกษาประสิทธิภาพการต่อชั้นของตัวกรอง โดยได้ทำการศึกษาการกรอง 2 แบบ คือ แบบที่ 1 ใช้คอลัมน์ของดินเป็นชั้นกรองแรก และชั้นถ่านกัมมันต์เป็นชั้นกรองที่สอง ส่วนแบบที่ 2 ใช้คอลัมน์ถ่านกัมมันต์เป็นชั้นกรองแรก และชั้นดินเป็นชั้นกรองที่สอง ในการบำบัดน้ำเสียที่ระดับความเข้มข้นของน้ำเสีย 30 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 50 มิลลิลิตร โดยใช้ความเข้มสี และ เปอร์เซ็นต์การลดลงของซีไอดีเป็นตัวเปรียบเทียบ ดังแสดงในตารางที่ 4-4

ตารางที่ 4-4 ผลการลดลงของความชื้นและค่าซีไอดี โดยใช้ตัวกรอง 2 แบบ ที่ระดับความชื้นของน้ำเสีย 30 เปอร์เซ็นต์

รูปแบบของชุดกรอง	ความชื้น (0-10)	ซีไอดี ¹ (มิลลิกรัมต่อลิตร)	การลดลงของซีไอดี ² (%)
แบบที่ 1 (ดินต่อด้วยถ่านกัมมันต์)	10	101	80.14 ± 0.22 ^a
แบบที่ 2 (ถ่านกัมมันต์ต่อด้วยดิน)	7	135.11	73.80 ± 0.46 ^b

หมายเหตุ กำหนดให้ค่าระดับความชื้นมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 10 โดยให้ค่าระดับความชื้นเท่ากับ 0 เป็นระดับความชื้นเริ่มต้น และที่ระดับความชื้นเท่ากับ 10 เป็นระดับความชื้นสุดท้ายซึ่งไม่มีสีหลงเหลืออยู่ในที่นี้ความชื้นของน้ำเสียทุกความชื้นมีค่าเท่ากับ 0

(1) ความชื้นของน้ำเสีย 30 เปอร์เซ็นต์ วัดค่าซีไอดีได้ 515.67 มิลลิกรัมต่อลิตร

(2) แสดงผลเปอร์เซ็นต์การลดลงของซีไอดี ± ค่า SD

(a, b) ตัวอักษรที่แตกต่างกันแทนชุดกรองที่ทำให้การลดลงของค่าซีไอดีมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ภาพที่ 4-3 เปรียบเทียบความชื้น เมื่อผ่านการกรอง 2 แบบ คือ แบบที่ 1 (ดินต่อด้วยถ่านกัมมันต์) และแบบที่ 2 (ถ่านกัมมันต์ต่อด้วยดิน) ที่ระดับความชื้นของน้ำเสีย 30 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-4 และภาพที่ 4-3 พบว่า การต่อชั้นกรองทั้งสองแบบคือ แบบที่ 1 ใช้ชั้นของดินต่อด้วยชั้นของถ่านกัมมันต์ และแบบที่ 2 ใช้ชั้นของถ่านกัมมันต์ต่อด้วยชั้นดิน สามารถลดค่าซีไอได้ดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยพบว่า การต่อชั้นกรองแบบที่ 1 คือ ชั้นของดินต่อด้วยชั้นของถ่านกัมมันต์จะสามารถลดค่าซีไอได้ดีมากกว่าแบบที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 6.34 เปอร์เซ็นต์ ส่วนค่าระดับความเข้มข้นที่ตรวจวัดได้พบว่า การต่อชั้นกรองแบบที่ 1 มีความเข้มข้นเท่ากับ 10 ซึ่งเป็นระดับที่ไม่มีสีหลงเหลืออยู่ ส่วนการต่อชั้นกรองแบบที่ 2 นั้นยังคงมีสีของดินหลงเหลืออยู่

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า จากการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียด้วยการต่อชั้นกรองที่ต่างกันพบว่า การต่อชั้นกรองแบบที่ 1 คือ คอลัมน์ของดินเป็นชั้นกรองแรก และคอลัมน์ของถ่านกัมมันต์เป็นชั้นกรองที่สอง สามารถบำบัดสีและค่าซีไอได้ดีที่สุด จึงเลือกเพื่อใช้ในการทดลองการกรอง 2 ชั้น และ 3 ชั้น ต่อไป

จากการศึกษาประสิทธิภาพการกรองน้ำเสียโดยใช้ตัวกรองหลายชั้น โดยได้ทำการศึกษาการกรอง 2 ชั้น และ 3 ชั้น การกรอง 2 ชั้น ประกอบไปด้วย ดินเป็นชั้นกรองแรก และถ่านกัมมันต์เป็นชั้นกรองที่สอง ส่วนการกรอง 3 ชั้น ประกอบไปด้วย ดินเป็นชั้นกรองแรกและชั้นกรองที่สอง และถ่านกัมมันต์เป็นชั้นกรองสุดท้าย ในการบำบัดน้ำเสียที่ระดับความเข้มข้นของน้ำเสียปริมาตร 1 ลิตร แตกต่างกัน 3 ระดับ คือ 50 เปอร์เซ็นต์ 70 เปอร์เซ็นต์ และ 100 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ โดยใช้ความเข้มข้น และเปอร์เซ็นต์การลดลงของซีไอเป็นตัวเปรียบเทียบ ดังแสดงในตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 ผลการลดลงของความเข้มข้นและค่าซีไอดีโดยใช้ตัวกรองหลายชั้น ที่ระดับความเข้มข้นของน้ำเสียต่าง ๆ กัน

ชนิดของ ตัวกรอง	ความเข้มข้น ของน้ำเสีย ¹ (%)	ความเข้มข้น (0-10)	ซีไอดี (มิลลิกรัมต่อลิตร)	การลดลงของซีไอดี ² (%)
2 ชั้น	50	10	75.89	89.76 ± 1.40 ^a
	70	10	95.11	90.56 ± 0.58 ^a
	100	10	153.78	89.63 ± 1.17 ^a
3 ชั้น	50	10	64.33	91.32 ± 1.15 ^a
	70	10	98.22	90.25 ± 0.92 ^a
	100	8	142.44	90.73 ± 1.08 ^a

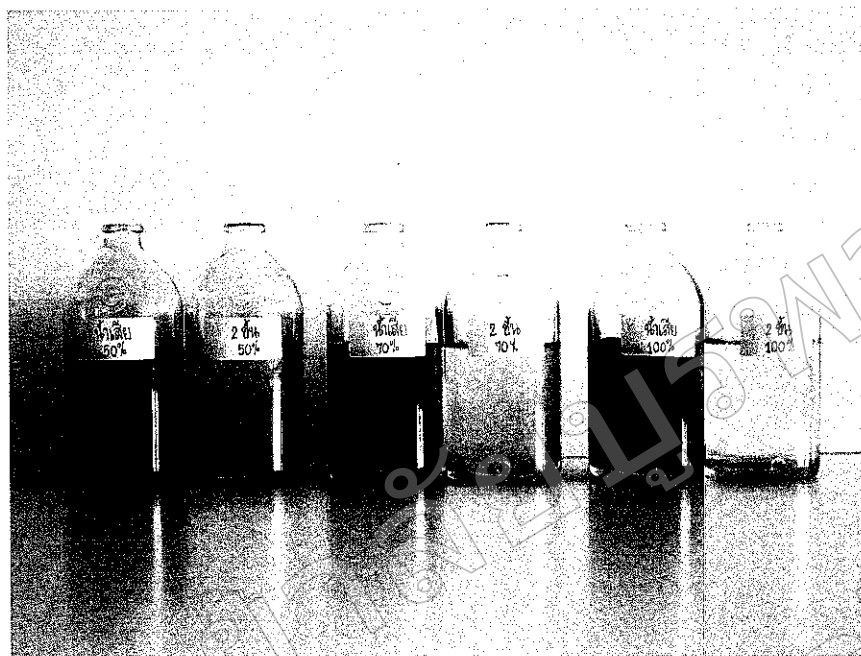
หมายเหตุ กำหนดให้ค่าระดับความเข้มข้นมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 10 โดยให้ค่าระดับความเข้มข้นเท่ากับ 0 เป็นระดับความเข้มข้นเริ่มต้น และที่ระดับความเข้มข้นเท่ากับ 10 เป็นระดับความเข้มข้นสุดท้ายซึ่งไม่มีสีหลงเหลืออยู่ในที่นี้ความเข้มข้นของน้ำเสียทุกความเข้มข้นมีค่าเท่ากับ 0

(1) ความเข้มข้นของน้ำเสีย 50 70 และ 100 เปอร์เซ็นต์ วัดค่าซีไอดีได้เท่ากับ 741.33 1,008 และ 1,482.67 มิลลิกรัมต่อลิตร ตามลำดับ

(2) แสดงผลเปอร์เซ็นต์การลดลงของซีไอดี ± ค่า SD

(a) ตัวอักษรที่เหมือนกันแทนชุดกรองที่ทำให้การลดลงของซีไอดีมีค่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

จากภาพที่ 4-4, 4-5 และจากตารางที่ 4-5 พบว่า การกรอง 2 ชั้นสามารถลดค่าซีไอดีได้ใกล้เคียงกับการกรอง 3 ชั้น และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า การกรองโดยใช้ตัวกรอง 2 ชั้น และ 3 ชั้น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ภาพที่ 4-4 เปรียบเทียบความเข้มสี เมื่อผ่านการกรอง 2 ชั้น ที่ระดับความเข้มข้น 50 70 และ 100 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ

ภาพที่ 4-5 เปรียบเทียบความเข้มสี เมื่อผ่านการกรอง 3 ชั้น ที่ระดับความเข้มข้น 50 70 และ 100 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียโรงงานผลิตสีย้อมด้วยชุดกรองต่างๆ

จากผลการบำบัดน้ำเสียสีย้อมโดยใช้ชุดกรองต่างๆกันคือ ดินอย่างเดียว ถ่านกัมมันต์อย่างเดียว แบบ 2 ชั้น (ดินต่อด้วยถ่านกัมมันต์) และ แบบ 3 ชั้น (ดิน 2 ชั้นต่อด้วยถ่านกัมมันต์) ดังแสดงในตารางที่ 4-6

ภาพที่ 4-6 เปรียบเทียบความเข้มสี เมื่อผ่านชุดกรองต่าง ๆ กัน คือ ดิน ถ่าน 2 ชั้น และ 3 ชั้น จากซ้ายไปขวาที่ระดับความเข้มข้นของน้ำเสีย 50 เปอร์เซ็นต์ 70 เปอร์เซ็นต์ และ 100 เปอร์เซ็นต์จากล่างขึ้นบน ตามลำดับ

ตารางที่ 4-6 ผลการลดลงของความเข้มสีและค่าซีไอดี โดยใช้ชุดกรองต่าง ๆ ที่ระดับความเข้มข้นของน้ำเสียต่าง ๆ กัน 3 ระดับ

ชนิดของ ตัวกรอง	ความเข้มข้น ของน้ำเสีย ¹ (%)	ความเข้มสี (0-10)	ซีไอดี (มิลลิกรัมต่อลิตร)	การลดลงของซีไอดี ² (%)
ดิน	50	3	258.22	65.17 ± 6.05^a
	70	3	416.34	58.70 ± 2.85^a
	100	1	617.11	58.38 ± 3.38^a

ตารางที่ 4-6 (ต่อ)

ชนิดของ ตัวกรอง	ความเข้มข้น ของน้ำเสีย ¹ (%)	ความเข้มข้น (0-10)	ซีโอดี (มิลลิกรัมต่อลิตร)	การลดลงของซีโอดี ² (%)
ถ่านกัมมันต์	50	10	104	85.97 ± 0.77^b
	70	10	136.67	86.44 ± 2.88^b
	100	10	185.11	87.51 ± 0.60^b
2 ชั้น	50	10	75.89	89.76 ± 1.40^c
	70	10	95.11	90.56 ± 0.58^c
	100	10	153.78	89.63 ± 1.17^c
3 ชั้น	50	10	64.33	91.32 ± 1.15^c
	70	10	98.22	90.25 ± 0.92^c
	100	8	142.44	90.73 ± 1.08^c

หมายเหตุ กำหนดให้ค่าระดับความเข้มข้นมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 10 โดยให้ค่าระดับความเข้มข้นเท่ากับ 0 เป็นระดับความเข้มข้นเริ่มต้น และที่ระดับความเข้มข้นเท่ากับ 10 เป็นระดับความเข้มข้นสุดท้ายซึ่งไม่มีสีหลงเหลืออยู่ในที่นี้ความเข้มข้นของน้ำเสียทุกความเข้มข้นมีค่าเท่ากับ 0 (1) ความเข้มข้นของน้ำเสีย 50 70 และ 100 เปอร์เซ็นต์ วัดค่าซีโอดีได้เท่ากับ 741.33 1,008 และ 1,482.67 มิลลิกรัมต่อลิตร ตามลำดับ

(2) แสดงผลเปอร์เซ็นต์การลดลงของซีโอดี $\pm$ ค่า SD

(a, b, c) ตัวอักษรที่แตกต่างกันแทนชุดกรองที่ทำให้การลดลงของค่าซีโอดีมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

จากตารางที่ 4-6 และภาพที่ 4-6 การทดลองบำบัดน้ำเสียโรงงานผลิตสีย้อมด้วยการกรองผ่านชุดกรองต่าง ๆ ทั้งหมด 4 แบบด้วยกัน คือ การกรองชั้นเดียว คือ ดิน และถ่านกัมมันต์ ส่วนการกรองหลายชั้น คือ การกรองแบบ 2 ชั้น และการกรองแบบ 3 ชั้น จากการทดลองดังกล่าวพบว่า ชุดของตัวกรองน้ำเสียที่แตกต่างกันจะมีความสามารถในการลดค่าซีโอดีได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ดังแสดงในตารางที่ 4-6 โดยพบว่า การกรองที่ประกอบด้วย

ดิน และถ่านกัมมันต์เพียงอย่างเดียวนั้น มีความแตกต่างจากการกรองแบบอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) การลดลงของค่าซีไอดีจะขึ้นอยู่กับชนิดของชุดกรองเท่านั้น ส่วนระดับความเข้มข้นของน้ำเสียที่แตกต่างกันและความสัมพันธ์ระหว่างชุดกรองและความเข้มข้นต่างก็ไม่ได้มีอิทธิพลต่อการลดลงของค่าซีไอดีแต่อย่างใด จากการพิจารณาดังกล่าวข้างต้นแล้วพบว่า การกรอง 3 ชั้น และ 2 ชั้นมีประสิทธิภาพดีที่สุด รองลงมาคือ การกรองชั้นเดียวด้วยถ่านกัมมันต์และดิน ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาร่วมกับค่าความเข้มข้นที่ตรวจวัดได้จากภาพที่ 5 พบว่าที่ระดับความเข้มข้น 100 เปอร์เซ็นต์ การกรอง 2 ชั้นสามารถลดซีไอดีดีกว่าการกรอง 3 ชั้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า จากการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียด้วยชุดกรองต่าง ๆ กัน พบว่า การกรองแบบ 2 ชั้น สามารถบำบัดซีไอดีได้ดีที่สุด จึงเลือกเพื่อใช้ทำการทดลองก่อนเข้าสู่การบำบัดทางชีวภาพในขั้นตอนต่อไป

ผลการบำบัดน้ำเสียจากโรงงานผลิตสีย้อมทางกายภาพต่อด้วยกระบวนการทางชีวภาพ

จากการบำบัดน้ำเสียสีย้อมโดยวิธีการกรองดังแสดงในตารางที่ 4-4 พบว่า ชุดกรองแบบ 2 ชั้น ซึ่งประกอบด้วยดินและถ่านกัมมันต์ สามารถบำบัดซีไอดีได้ดีที่สุด ดังนั้นจึงนำมาประยุกต์ใช้ในการบำบัดน้ำเสียก่อนเข้าสู่กระบวนการทางชีวภาพ ซึ่งข้อมูลของระบบการกรองที่ใช้ในการบำบัดน้ำเสียแสดงดังตารางที่ 4-7

ตารางที่ 4-7 ข้อมูลระบบการกรองน้ำเสีย

ข้อมูลระบบกรองน้ำเสีย	ค่าที่ใช้
ความสูงของคอลัมน์แต่ละชั้น (เซนติเมตร)	7.5
เส้นผ่านศูนย์กลางของคอลัมน์ (เซนติเมตร)	8.5
ปริมาตรดิน (กรัม)	820
ปริมาตรถ่านกัมมันต์ (กรัม)	365
อัตราการใช้ (ลิตรต่อวัน)	2.68
ความเข้มข้นของน้ำเสีย (เปอร์เซ็นต์)	100
ปริมาตรน้ำที่ใช้บำบัด (ลิตร)	3

1. ผลการบำบัดน้ำเสียทางกายภาพด้วยชุดกรอง 2 ชั้น

จากการนำน้ำเสียที่ย้อมที่มีความเข้มข้น 100 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 3 ลิตร ผ่านคอลัมน์ที่ออกแบบไว้ดังแสดงในตารางที่ 4-7 จากนั้นทำการวิเคราะห์คุณภาพน้ำที่ผ่านการกรองตามพารามิเตอร์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ ค่าความเข้มข้น ค่าความเป็นกรด-ด่าง ปริมาณซีโอดี ปริมาณของแข็งแขวนลอย ปริมาณของแข็งละลายน้ำ และปริมาณไฮเดียมคลอไรด์ รวมทั้งศึกษาประสิทธิภาพการบำบัดของชุดกรองดังกล่าวด้วยดังแสดงในตารางที่ 4-8

ตารางที่ 4-8 ผลการบำบัดน้ำเสียที่ย้อมผ่านชุดกรอง 2 ชั้น

พารามิเตอร์	ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ			
	ค่าเริ่มต้น	ค่าสุดท้าย	ค่ามาตรฐาน	ประสิทธิภาพในการบำบัด(%)
ความเข้มข้น (0-10) ^a	0	6	-	-
ความเป็นกรด-ด่าง	8.47	9.12	4.5-9 ^b	-
ซีโอดี (มิลลิกรัมต่อลิตร)	1,482.67	630.33	<120 ^b	57.49
ของแข็งแขวนลอย (มิลลิกรัมต่อลิตร)	266.67	91.67	<50 ^b	59.56
ของแข็งละลายน้ำ (มิลลิกรัมต่อลิตร)	16,557.22	13,373.89	<3,000 ^b	19.23
ไฮเดียมคลอไรด์ (มิลลิกรัมต่อลิตร)	20,212.5	11,687.5	-	42.18

หมายเหตุ a กำหนดให้ค่าระดับความเข้มข้นมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 10 โดยให้ค่าระดับความเข้มข้นเท่ากับ

0 เป็นระดับความเข้มข้นเริ่มต้น และที่ระดับความเข้มข้นเท่ากับ 10 เป็นระดับความเข้มข้นสุดท้ายซึ่งไม่มีสีหลงเหลืออยู่

b ค่ามาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม

ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2539)

ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำที่ผ่านการบำบัดด้วยชุดกรอง 2 ชั้น ดังแสดงในตารางที่ 4-8 พบว่า คุณภาพน้ำที่ผ่านการกรองนั้นยังคงมีค่าสูงกว่ามาตรฐานน้ำทิ้งที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาในส่วนประสิทธิภาพในการบำบัดพบว่า ในระบบชุดกรอง 2 ชั้นนี้สามารถกำจัดของแข็งแขวนลอยได้ดีที่สุดเท่ากับ 59.56 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือปริมาณซีโอดี พบว่า มีประสิทธิภาพในการบำบัดเท่ากับ 57.49 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโซเดียมคลอไรด์เท่ากับ 42.18 เปอร์เซ็นต์ และปริมาณของแข็งละลายน้ำซึ่งมีประสิทธิภาพการบำบัดเพียง 19.23 เปอร์เซ็นต์

จากผลการบำบัดน้ำเสียสี่ย้อมดังกล่าวข้างต้น พบว่า การบำบัดด้วยวิธีทางกายภาพอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอที่จะบำบัดน้ำเสียให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานได้ แต่จะสามารถช่วยให้การบำบัดน้ำเสียทางชีวภาพในขั้นตอนต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นจึงนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดในขั้นตอนแรกนี้ไปผ่านการบำบัดทางชีวภาพในขั้นตอนต่อไป

2. ผลการบำบัดน้ำเสียทางชีวภาพ

2.1 ตะกอนเร่ง

ตะกอนเร่งที่นำมาทำการทดลอง ก่อนที่จะนำมาใช้ได้ทำการปรับสภาพตะกอนเร่งภายใต้สภาวะต่าง ๆ ทั้งหมด 4 สภาวะคือ สภาวะแอโรบิก (A) สภาวะแอโรบิกดีไนตริฟิเคชัน (AD) สภาวะดีไนตริฟิเคชัน (D) และสภาวะเมทาโนจีนิก (M) ซึ่งตะกอนเร่งเมื่อผ่านการปรับสภาพในสภาวะต่าง ๆ แล้วแสดงผลดังตารางที่ 4-9

ตารางที่ 4-9 SVI ลักษณะ และสีของตะกอนจุลินทรีย์ในสภาวะต่าง ๆ

พารามิเตอร์/สภาวะ	แอโรบิก	แอโรบิกดีไนตริฟิเคชัน	ดีไนตริฟิเคชัน	เมทาโนจีนิก
พีเอช ก่อนปรับสภาวะ	7.39	7.39	7.39	7.39
หลังปรับสภาวะ	6.61	6.26	7.52	7.75
SVI (มิลลิลิตรต่อมิลลิกรัม)	64	79.54	113.45	94.02
สีของน้ำส่วนบน (สี และความขุ่น)	ใส	ใส	สีเขียวคล้ำขี้น้ำ, ขุ่น	เขียวอ่อน, ขุ่น
สีของตะกอนจุลินทรีย์	น้ำตาล	น้ำตาลเข้ม	สีเทาเข้ม	สีดำ

2.2 การย่อยสลายน้ำเสียโดยใช้ตะกอนเร่งภายใต้สภาวะต่าง ๆ

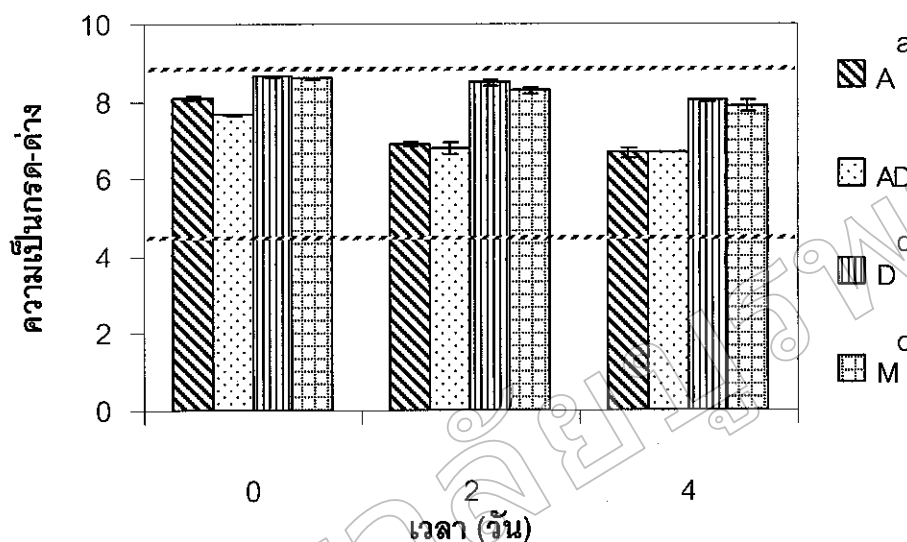
จากการศึกษาการย่อยสลายน้ำเสียที่ย้อมสีผ่านการบำบัดด้วยการกรองในขั้นตอนแรก กระทำโดยการนำตะกอนเร่งที่ปรับสภาพแล้วในแต่ละสภาวะ และน้ำที่ผ่านการกรองในข้อ 1 มาผสมกันในอัตราส่วน 70:30 จากนั้นปรับให้อยู่ในสภาวะดังกล่าวอีกครั้ง เก็บตัวอย่างน้ำมาทำการตรวจวัดคุณภาพน้ำตามพารามิเตอร์ต่าง ๆ ทั้งหมด 9 พารามิเตอร์ ดังนี้คือ ค่าความเข้มข้น ค่าความเป็นกรด-ด่าง ปริมาณซีไอดี ปริมาณของแข็งแขวนลอย ปริมาณของแข็งละลายน้ำ ไนเตรต ไนไตรต์ และปริมาณโซเดียมคลอไรด์ โดยนำค่ามาตรฐานการระบายน้ำทั้งเป็นตัวเปรียบเทียบ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นจะยึดปริมาณซีไอดีเป็นหลักซึ่งการศึกษามีระยะเวลาประมาณ 1 เดือน

2.2.1 ความเข้มข้น

จากการทดลองนำตะกอนเร่งที่ปรับสภาพแล้วมาผสมกับน้ำเสียที่ผ่านการกรองพบว่า ค่าความเข้มข้นที่ตรวจวัดได้มีค่าเท่ากับ 10 ซึ่งเป็นค่าความเข้มข้นสุดท้ายที่ไม่มีสีหลงเหลืออยู่ในระบบตลอดการทดลอง

2.2.2 ความเป็นกรด-ด่าง

ค่าความเป็นกรด-ด่าง มีค่าตลอดการทดลองของทุกสภาวะเฉลี่ย 7.72 ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ทั้งสภาวะและระยะเวลาทดลอง โดยพบว่า สภาวะดีไนตริฟิเคชันมีค่าความเป็นกรด-ด่างเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 8.37 รองลงมาคือ สภาวะเมทาโนจิฟิก สภาวะแเอโรบิก และสภาวะแเอโรบิกดีไนตริฟิเคชัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.24 7.21 และ 7.04 ตามลำดับ และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานคือ 4.5-9 พบว่า ในทุกสภาวะตลอดการทดลองล้วนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทั้งสิ้นดังแสดงในภาพที่ 4-7

ภาพที่ 4-7 ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดด้วยตะกอนเร่งภายใต้สภาวะต่าง ๆ

ตั้งแต่วันที่ 0-4 ของการทดลอง (ค่าเฉลี่ยมาจาก 3 ซ้ำ; bar คือค่า SD)

..... ค่ามาตรฐานความเป็นกรด-ด่างของน้ำทิ้งอยู่ในช่วง 4.5-9

ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2539)

(a, b, c, d) ตัวอักษรที่แตกต่างกันแทนสภาวะที่ทำให้ค่าความเป็นกรด-ด่าง

มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

2.2.3 ปริมาณซีโอดี

จากการวิเคราะห์ปริมาณซีโอดีพบว่า สภาวะการบำบัดที่แตกต่างกันรวมถึง

ระยะเวลาที่ใช้สามารถลดปริมาณซีโอดีได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ยกเว้นสภาวะแอโรบิก และสภาวะแอโรบิกดีไนตริฟิเคชันที่ลดปริมาณซีโอดีได้ไม่แตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) และเมื่อนำผลการทดลองที่ได้นำมาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน

คือ น้อยกว่า 120 มิลลิกรัมต่อลิตร แต่ไม่เกิน 400 มิลลิกรัมต่อลิตร พบว่า มีเพียงสภาวะแอโรบิก

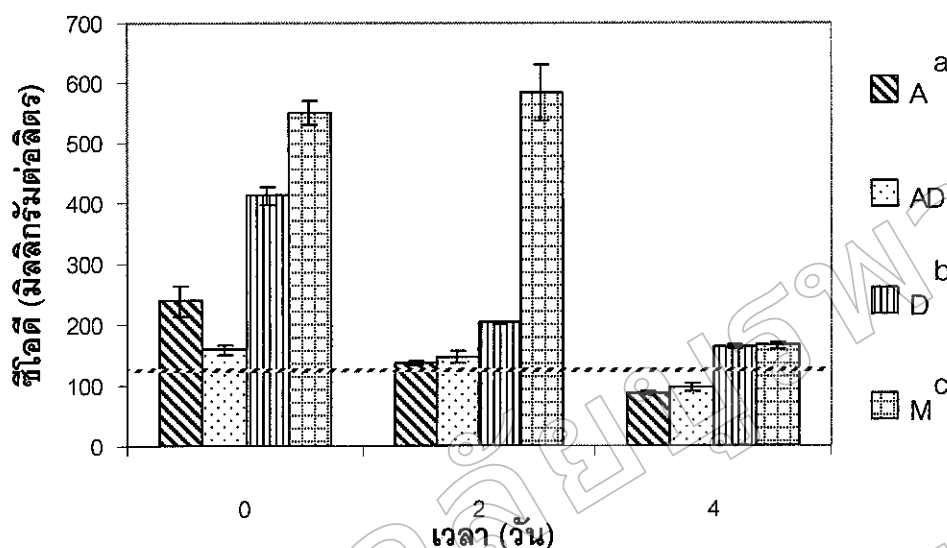
และสภาวะแอโรบิกดีไนตริฟิเคชันเท่านั้น ที่สามารถลดปริมาณซีโอดีให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคือ

น้อยกว่า 120 มิลลิกรัมต่อลิตรได้ โดยในวันที่ 4 ของการทดลอง สภาวะแอโรบิกสามารถลด

ปริมาณซีโอดีเหลือเพียง 86 มิลลิกรัมต่อลิตร ประสิทธิภาพในการบำบัดซีโอดีเท่ากับ 86.36

เปอร์เซ็นต์ ส่วนสภาวะแอโรบิกดีไนตริฟิเคชันเหลือปริมาณซีโอดี 96.33 มิลลิกรัมต่อลิตร

ประสิทธิภาพในการบำบัดซีโอดีเท่ากับ 84.77 เปอร์เซ็นต์ ดังแสดงในภาพที่ 4-8

ภาพที่ 4-8 ปริมาณชีไอดีของน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดด้วยตะกอนเร่งภายใต้สภาวะต่าง ๆ ตั้งแต่ วันที่ 0-4 ของการทดลอง (ค่าเฉลี่ยมาจาก 3 ซ้ำ; Bar คือค่า SD)

----- ค่ามาตรฐานชีไอดีของน้ำทิ้งมีค่าน้อยกว่า 120 มิลลิกรัมต่อลิตร

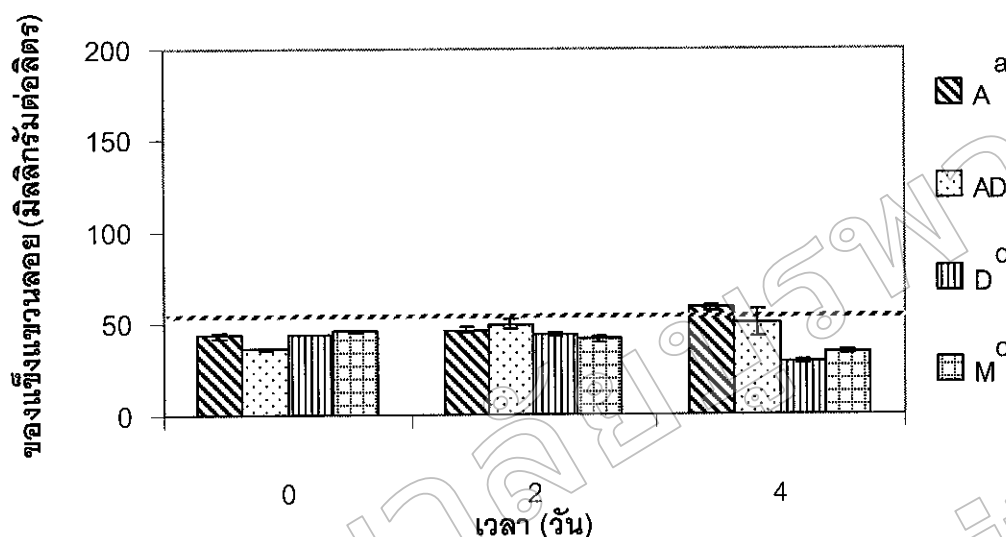
ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2539)

(a, b, c) ตัวอักษรที่แตกต่างกันแทนสภาวะที่ทำให้ปริมาณชีไอดีมีค่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

2.2.4 ปริมาณของแข็งแขวนลอย

ปริมาณของแข็งแขวนลอยตลอดการทดลองในทุกสภาวะเฉลี่ยเท่ากับ 43

มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ทั้งนี้เนื่องมาจากสภาวะการทดลองที่ต่างกันเท่านั้นไม่เกี่ยวกับระยะเวลา โดยสภาวะแอโรบิกมีค่าปริมาณของแข็งแขวนลอยสูงที่สุดคือ 49.07 มิลลิกรัมต่อลิตร รองลงมาคือสภาวะแอโรบิกดีไนตริฟิเคชันมีค่าเท่ากับ 44.63 มิลลิกรัมต่อลิตร ถัดมาคือสภาวะเมทาโนจิติก และสภาวะดีไนตริฟิเคชัน ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) วัดค่าปริมาณของแข็งแขวนลอยได้เท่ากับ 39.96 และ 38.33 มิลลิกรัมต่อลิตร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าที่ได้ในทุกสภาวะแล้วพบว่า ค่าที่ได้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคือ น้อยกว่า 50 มิลลิกรัมต่อลิตร ยกเว้นวันที่ 4 ของการทดลองในสภาวะแอโรบิกมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานเล็กน้อยคือ 58.11 มิลลิกรัมต่อลิตร จากผลการทดลองที่ได้พบว่า ในสภาวะไร้อากาศสามารถบำบัดปริมาณของแข็งแขวนลอยได้ดีกว่าสภาวะเติมอากาศ ดังแสดงในภาพที่ 4-9

ภาพที่ 4-9 ปริมาณของแข็งแขวนลอยของน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดด้วยตะกอนเร่งภายใต้สภาวะต่าง ๆ ตั้งแต่วันที่ 0-4 ของการทดลอง (ค่าเฉลี่ยมาจาก 3 ซ้ำ; Bar คือค่า SD)

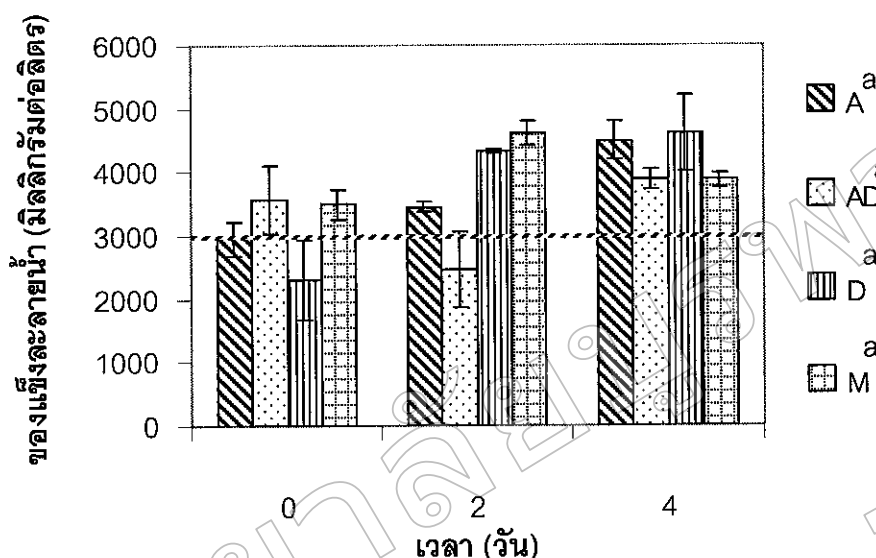
----- ค่ามาตรฐานซีไอดีของน้ำทิ้งมีค่าน้อยกว่า 50 มิลลิกรัมต่อลิตร

ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2539)

(a, b, c) ตัวอักษรที่แตกต่างกันแทนสภาวะที่ทำให้ปริมาณของแข็งแขวนลอยมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

2.2.5 ปริมาณของแข็งละลายน้ำ

จากการตรวจวัดปริมาณของแข็งละลายน้ำพบว่า ตลอดการทดลองทุกสภาวะมีค่าปริมาณของแข็งละลายน้ำเฉลี่ยเท่ากับ 3,668.01 มิลลิกรัมต่อลิตร โดยสภาวะเมทาโนจินิกมีปริมาณของแข็งละลายน้ำสูงสุดเฉลี่ย 3,988.15 มิลลิกรัมต่อลิตร รองลงมาคือ สภาวะดีไนตริฟิเคชันวัดได้เฉลี่ย 3,745.18 มิลลิกรัมต่อลิตร ส่วนสภาวะแอโรบิก และสภาวะแอโรบิกดีไนตริฟิเคชันมีปริมาณของแข็งละลายน้ำเฉลี่ย 3,633.15 มิลลิกรัมต่อลิตร และ 3,305.56 มิลลิกรัมต่อลิตรตามลำดับ ปริมาณของแข็งละลายน้ำที่ตรวจวัดได้ของทุกสภาวะไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ส่วนด้านระยะเวลาทดลองพบว่า วันแรกของการทดลองเพียงวันเดียวที่แตกต่างจากวันอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบผลของปริมาณของแข็งละลายน้ำกับค่ามาตรฐานพบว่า ค่าที่ได้ไม่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคือ น้อยกว่า 3,000 มิลลิกรัมต่อลิตร ดังแสดงในภาพที่ 4-10

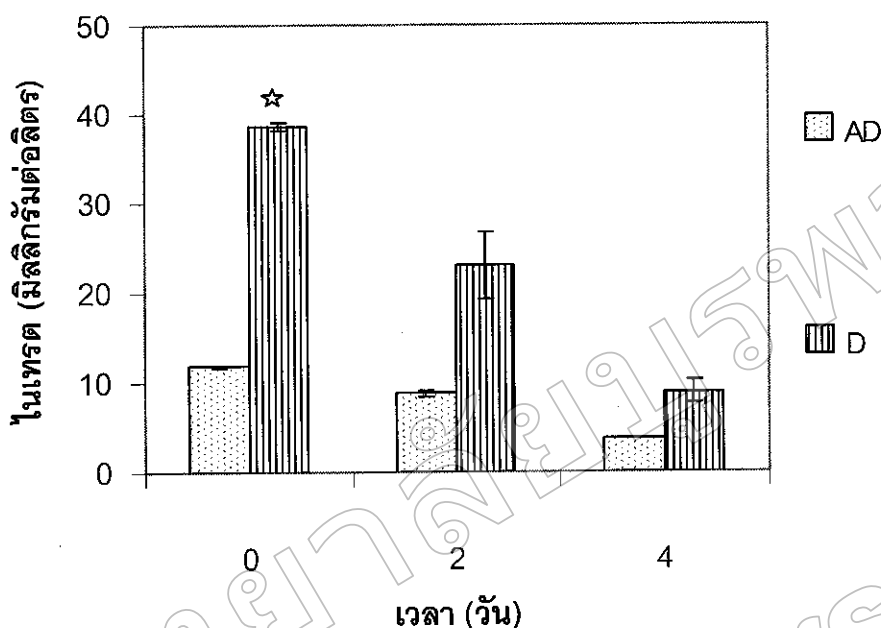
ภาพที่ 4-10 ปริมาณของแข็งละลายน้ำของน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดด้วยตะกอนเร่งภายใต้สภาวะต่าง ๆ ตั้งแต่วันที่ 0-4 ของการทดลอง (ค่าเฉลี่ยมาจาก 3 ซ้ำ; Bar คือค่า SD)

..... ค่ามาตรฐานปริมาณของแข็งละลายน้ำของน้ำทิ้งมีค่าน้อยกว่า 3,000 มิลลิกรัมต่อลิตร ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2539)

(a) ตัวอักษรที่เหมือนกันแทนสภาวะที่ทำให้ปริมาณของแข็งละลายน้ำมีค่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

2.2.6 ไนเตรต

ปริมาณไนเตรตที่ตรวจวัดได้ในวันแรกของการทดลองพบว่า ในสถานะแอโรบิก ดีไนตริฟิเคชัน มีปริมาณไนเตรตเฉลี่ยเท่ากับ 11.8 มิลลิกรัมต่อลิตร ส่วนในสถานะดีไนตริฟิเคชัน ในการทดลองมีการเติมไนเตรตที่มีความเข้มข้นเท่ากับ 10 มิลลิกรัมต่อลิตรลงไปพบว่า เมื่อเวลาผ่านไปจุลินทรีย์มีการใช้ไนเตรตเพื่อช่วยในการย่อยสลายทำให้ปริมาณไนเตรตที่วัดได้ลดลงเรื่อย ๆ ซึ่งเมื่อปริมาณไนเตรตมีปริมาณน้อยมากหรือใกล้ 0 มิลลิกรัมต่อลิตร จึงจะทำการเติมไนเตรตลงไปอีกครั้งหนึ่ง ปริมาณไนเตรตที่ตรวจวัดได้ตลอดการทดลองแสดงดังภาพที่ 4-11

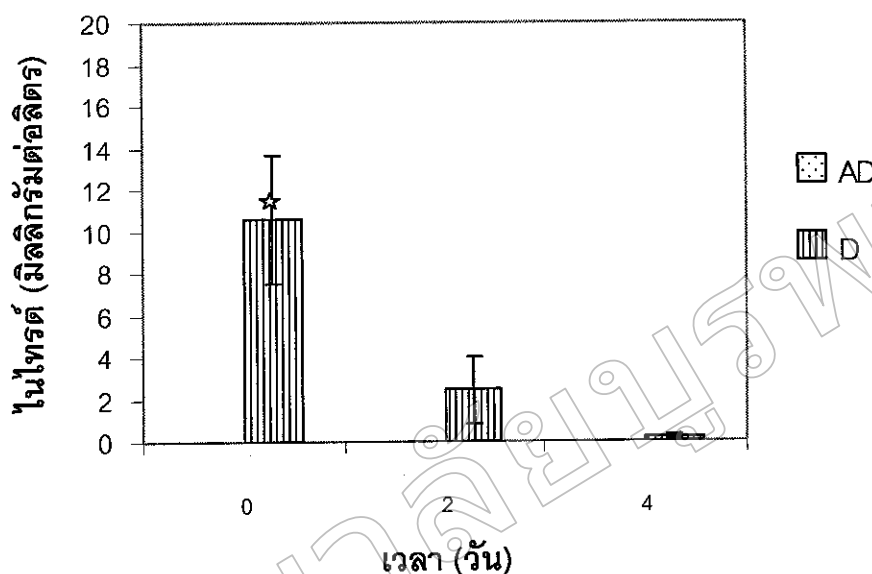

ภาพที่ 4-11 ปริมาณในหลอดที่ตรวจวัดได้ในการบำบัดน้ำเสียด้วยตะกอนเร่งภายใต้สภาวะ
แอโรบิกดีไนตริฟิเคชัน และสภาวะดีไนตริฟิเคชัน ตั้งแต่วันที่ 0-4 ของการทดลอง
(ค่าเฉลี่ยมาจาก 3 ซ้ำ; Bar คือค่า SD)

* หมายถึง มีการเติมในหลอดลงไปในระหว่างการทดลอง

2.2.7 ไนไตรต์

จากการทดลองตรวจวัดปริมาณไนไตรต์พบว่า สภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลง
มากที่สุดคือ สภาวะดีไนตริฟิเคชัน โดยในวันแรกของการทดลองสามารถวัดปริมาณไนไตรต์เฉลี่ย
เท่ากับ 0 มิลลิกรัมต่อลิตร ต่อมาเมื่อมีการเติมในหลอดลงไปในระหว่างการทดลองพบว่า สามารถวัด
ปริมาณไนไตรต์โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 10.54 มิลลิกรัมต่อลิตร จากนั้นค่อย ๆ ลดลงเรื่อย ๆ
จนถึงวันที่ 4 ของการทดลองพบปริมาณไนไตรต์เฉลี่ยเท่ากับ 0.13 มิลลิกรัมต่อลิตร และเมื่อ
เปรียบเทียบกับสภาวะแอโรบิกดีไนตริฟิเคชันพบว่า มีปริมาณไนไตรต์น้อยมากเฉลี่ยเท่ากับ 0
มิลลิกรัมต่อลิตร ปริมาณไนไตรต์ที่ตรวจวัดตลอดการทดลองแสดงดังภาพที่ 4-12

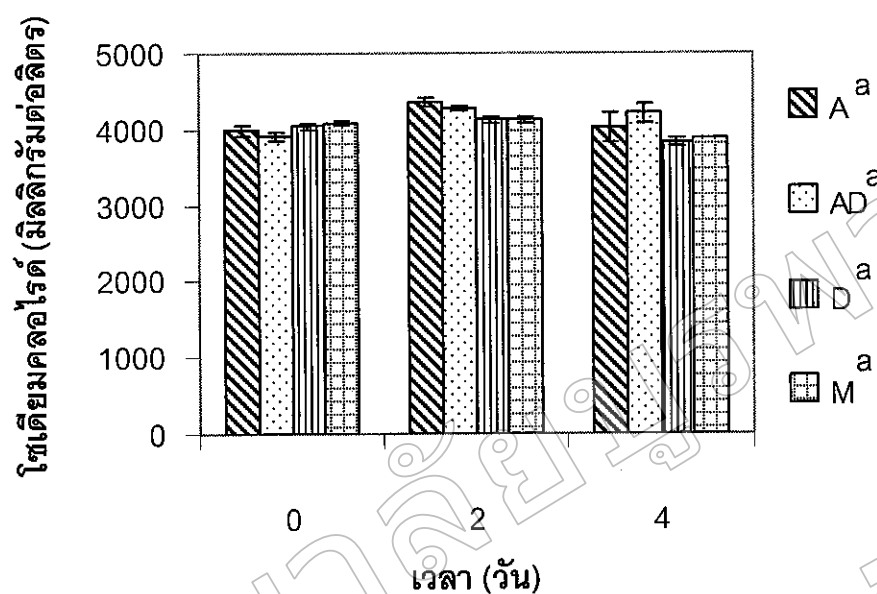

ภาพที่ 4-12 ปริมาณไนโตรเจนที่ตรวจวัดได้ในการบำบัดน้ำเสียด้วยตะกอนเร่งภายใต้สภาวะแอโรบิกดีไนตริฟิเคชัน และสภาวะดีไนตริฟิเคชัน ตั้งแต่วันที่ 0-4 ของการทดลอง (ค่าเฉลี่ยมาจาก 3 ซ้ำ; Bar คือค่า SD)

* หมายถึง มีการเพิ่มไนโตรเจนลงไปในระหว่างการทดลอง

2.2.8 ปริมาณโซเดียมคลอไรด์

ปริมาณโซเดียมคลอไรด์ตลอดการทดลองเฉลี่ย 4,065.44 มิลลิกรัมต่อลิตร โดยพบว่า สภาวะเมทาโนเจนิกมีปริมาณโซเดียมคลอไรด์เฉลี่ยสูงที่สุดคือ 4,024.17 มิลลิกรัมต่อลิตร รองลงมาคือ สภาวะแอโรบิกดีไนตริฟิเคชันตรวจวัดได้ 4,125.11 มิลลิกรัมต่อลิตร ถัดมาคือ สภาวะแอโรบิก และสภาวะดีไนตริฟิเคชัน สามารถตรวจวัดปริมาณโซเดียมคลอไรด์ได้เท่ากับ 4,115.83 มิลลิกรัมต่อลิตร และ 3,996.67 มิลลิกรัมต่อลิตรตามลำดับ ซึ่งในทุกสภาวะของการทดลองมีค่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) แต่ระยะเวลาในการบำบัดมีผลทำให้ปริมาณโซเดียมคลอไรด์แตกต่างกันโดยพบว่า ในวันที่ 2 ของการทดลองมีปริมาณโซเดียมคลอไรด์แตกต่างจากวันอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ปริมาณโซเดียมคลอไรด์ตลอดการทดลองแสดงดัง ภาพที่ 4-13

ภาพที่ 4-13 ปริมาณโซเดียมคลอไรด์ของน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดด้วยตะกอนเร่งภายใต้สภาวะต่าง ๆ ตั้งแต่วันที่ 0-4 ของการทดลอง (ค่าเฉลี่ยมาจาก 3 ซ้ำ; Bar คือค่า SD)
 (a) ตัวอักษรที่เหมือนกันแทนสภาวะที่ทำให้ปริมาณโซเดียมคลอไรด์มีค่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)